

Солун 1925
Чылдын
август 31-де
үнүп эгелээн

ШЫН

ТЫВА РЕСПУБЛИКАНЫҢ ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ДОКТААЛЫ

Экономиканың чартылга-ам, рынок харылааларыче шилчирешип-биле холбаштыр болгаш орулгазы куду будурдугелери база организациялары деткир, улуг болгаш бизнесте муниципалитет будурдугелерин хөжүдөр, чурттамы чонга ачы-дуза чедиргелерин хөжүдөр, ооң-биле кады чоңуң социал камагаларын камгарар сорулга-биле Тыва Республиканың Дээди Советинин доктааны бо:

1. Тыва Республиканың девискээринде турар өңү-хөрсөйиз республика болгаш россияжи хеврилги организацияларны база будурдугелерини орулгаларың болгаш өске-даа акша кириншиктерини күсели-биле Тыва Республиканың Бюджеттен дашкаар республика фондузун тургузар.

2. Россия Федерациязының Төп банкының Тыва Республика Национал банкы, «Тывасоббанк» коммерция банкызы Тыва Республиканың Бюджеттен дашкаар республика фондузуң агар салып ажыдар.

3. Будурдуге черлеринин болгаш организацияларын удуруткучулары Тыва Республиканың бюджеттен дашкаар республика фондузун тургузарың норма-нормаларын хөжүдөр, өй-шанда шилчирешип, «Интертелеком» акционер компания, дан «Телеком» компания, Сонгу чүктү улуг телеграф нийтелини болганар.

Комплексти ажыдарыңиз дугайында Россияның Президентизи Борис Ельцин кирешкен. Ол чаа шугуңуң дамчытыр Данияның премьер-министри Поуль Нурри Расмуссен-биле долт чуга-лажымкыны кылган.

170 ЧУРТТАР-БИЛЕ ХАРЫЛЗАА ШУГУМУ

МОСКВА. (РОСИТА-СЧТА) Россияжи девискээриде 170 чурттары-биле эң сайыраңгай болгаш илгедди телефон харылаазыңа чедирген. Илди артың делегей харылаазыңа Москва — Санкт-Петербург — Колепаган шугуңуң улуг комплекзин берип турар. Оң байырлыг ажылышыңиз апрель 10-да Москвага чурттар арасыңиз автоматтыг телефон станциязыңиз байжымга болган. Харылааа шугуңуң тургузарыңиз инициаторлары Россияның харылааа аймазы, «Интертелеком» акционер нийтели, дан «Телеком» компания, Сонгу чүктү улуг телеграф нийтелини болганар.

Комплексти ажыдарыңиз дугайында Россияның Президентизи Борис Ельцин кирешкен. Ол чаа шугуңуң дамчытыр Данияның премьер-министри Поуль Нурри Расмуссен-биле долт чуга-лажымкыны кылган.

ТЫВА РЕСПУБЛИКАНЫҢ УЛУС ДЕПУТАТТАРЫҢА КАНДИДАТТАРЫҢ ДАҢЗЫЗЫ

1. Солуриун № 88 сонгу-ла округу
Валерий Самбылдаевич Хо-валыг — республика өмнөтөгизинин кол өмчизинин оралакчызы, Кызыл хоорайда чурт-тап турар.

2. Дус-Дагыны № 86 сонгу-ла округу
Борис Бади-Суурович Дон-гак — «Каз-Хем» хөмүр-деш разрезинин Дус-Дагыла дол уургайыңиз начальниги, Тур-галыг суурда чурттап турар.

Владимир Седлюкович Серен-оол — чогаалчы, «Шын» со-лунуң корреспонденти, Кы-зыл хоорайда чурттап турар.

3. Кызылда Октябрьская № 11 сонгулаа округу
Степан Дуонгарович Мон-гуш — Тываның авиабудурдуге-

5. Тыва Республиканың Бюджеттен дашкаар респу-блика фондузун тургузар дугайында шилчирешип-биле болгаш саялап болгаш өй-шанда шилчирешип турарын контрол-даарың Тыва республиканың Курүеннн доктааны болгаш Күрүеннн удуруткучулары болгаштар.

6. Бюджеттен дашкаар акша-хөрсөйиз кирип турарың дугайында дымнадымы Тыва Республиканың Курүеннн удуруткучулары Тыва Республиканың Сан-хөө ма-нистерствозуңа отчеттуг өй-ниң соонда айык 20-ниң хүнүнден орай эвес ула кыр-рур.

7. Тыва Республиканың Ча-лаа Дээди Советтин Президи-умуңга Бюджеттен дашкаар фондузун тургузарың дугайында чурттың амча дар-катал дайындаар.

8. Районнар болгаш Кызыл хоорай Советтери база ча-гырталары бо чылдың 11-кварталыңиз дургузулаа бол-туралыңиз бюджеттен дашкаар фондузун тургузар тажма-биле эргежок чугуңа органи-зацияжи ажыдарыңиз чорудар ужурут.

9. Бо доктаалыңиз күөсөде-зин контрол-даарыңиз Тыва Республиканың Дээди Со-ветинин Сан-хөө-бюджет ком-плектин дайтар.

Тыва Республиканың Дээди
Советинин Даргазы
К. БИЧЕЛДЕЙ.

Кызыл хоорай,
1993 чылдың март 25.

чурттап турар:
Александр Кураевич Монгуш — Межегей совхозтуң директору, Межегей суурда чурттап турар.

Кара-кыс Кожай-ооловна Монгуш — Межегей ортуңак школының директору, Межегей суурда чурттап турар.

Чырагалыңиз № 110 сонгу-лаа округу
Александр Борисович Оон — Тес-Хем районун «Чолураа» совхозуңиз кол агроному, Бей-лар-Арчы суурда чурттап турар.

Кур-Черин № 80 сонгулаа округу
Кан-оол Норбуевич Кул-лар — Тылдегей совхозтуң директору, Кур-Чер суурда чурттап турар.

Агбаар Сиорюевич Хертек — Кызыл хоорайда чурттап турар.

УЛУГ ХАР ЧАГГАН СООНДА

Советтү үеде агаар-бойдуо конурут өскерилчел апарган. Чамдык улугды берген кижилер ону Чаа-Хөл, Улуг-Хем районнарың девискээринде чаттыла берген давай суунга шамаңа турар. Оларның ол даап болашкыны үйдезиңиз бооп болур. Чүте дээрге шагын чамдык үе-леринде Тываның агаары ша-ла шык аларган. Кышкы үеде улуг соок чок болу берген. Агаарның илди өскерилчел-иниң чыдаа-даа йиһан, бир ай бургангаар Эриннин девискээринде улуг хар душкел. Ол малчын колданарга до-раан на берге байлаалы тур-гускан. Илчар район чыгарга-зыңиз удуруткучлары, акша-агымиларыңиз директорлары, тускай эртемнилер хөмөк-лерин дарый ап кирешкен. Эрткек неделада бо районга чораша, «Чаа орук» коллективтин ажыл-агый . будурдугезинин директору А. Ш. Тудун-биле ужуражып, мында амгы бай-далды сонугураан мен. Андрей Шогжалович динчаар чуга-лап орду. Чүд дээрге бо чы-лым, харын-даа амгы час бистиң районуң бистиниң аймак-агымывыска конучт берге бол-гем. Билэңиз малчынарга дээрим ол. Чылдагаан чал-гыс: хар конучт кылдып душ-кел. Илчаргааш бо тургустуна берген бергелерини ажиң эртер талазы-биле ажил-агымны удуруттулгалыңиз, зооветспециалистер, инженер-техниктер ажилдакчылар, малчынар боттары толдаргай ажыларын чорудуп турар. Мян манаа, бир дугарында, демдеглек-сеп каан турар чүвем болза, малчынарның эрес-шугуругу, кымык ажил-жи, оларны амыр-дыш бодавайн турган.

Свердов ийги чериң алган турган. Ам бо чылын канды-гыл дээрге, амдызында бе-зини шырак көргүзүлгелерин малчынарың борта адап бо-дур. Чижээ, ола-ла Мандал Байыр бар-дыр. Ол бо чы-лын төрүр дунгун оң када-рып турар. Оң кодамы бүрүн хураганнаңан. Ол чаш малды чүс хуу камгалан ап шыдаан. Хоран мал илаа чок болуп турар. Оон ийай бири бри-гадада Седип Шудун бар. Хөөчүн малчы-дыр, эки көр-гүзүлгө болуп турар. Ол шы-лак үшкү бригадала Анай-оол Долгар, төрткү бригадала Андрей Кара-Хуа суглар-ны алап болур. Бирги бри-гадада Эрес-оол Дүлчег, ийги бригадала Константин Сам-дан, Васелий Делгер болгаш оон-даа өскерилчел коданар-ында кадарган малчынны күр-мөндө ажиң турар. Олар-нын кыштагаларында байдал эки, мал колдуунда-ла оол-далкан.

А акша-шалың дугайында айттыр база чугула болган-да, ону чоруту өстүрүрүн база көрүп турар бис. Чижээ, олар 3000-дөн көйөк акша албайн турган болза, амгы хүнүңде олар 7-8 муң чедир ап турар-лар. Оон ам-даа улугтарыңиз көрүп турар бис. Чоорту черде 12 муң челе бээр. Бо айтырмы бистиниң кичээтэй-иниң төүндө туруп турар. Билчала-даа кадарган мал-чыны саны, чер-черин байдалы деп чүвө бар. Ажилды бай-далы, акшының түнүп ону барымдаалап санаар, көөр апаар бис.

Улуг хар чаатары билек инженер-техниктер ажилдак-чылар кодан бурзунгетехни-ка ажилгалын шын хуваап, баштай-ла мал одарларын далбайлаарында эгелээр. Илчар бистиниң үш болгаш төрт дугаар бригадалар ара-лыгы аржымалга оруктары чок турду. Хөөу талазында харың хат дүвүңдир хадып калганга, хөртүктел берген. Илчаргааш кыла берген тур-дуусу. Илчирбилег трактор-ларың хат база хөөу талазы-нда кыштагаларче үндүрү-рүрүү тур бис. Байдалды берген трактористер бил-эңиз. Олар хөлу дыңгыз ажилдап турдулар. Мында түүлчү үндүрүрүс. Эки ажилдаар — тракторстерини ашыадымыс-даа, Чижээ, Александр Лопсар, Васерий Осур бол-гаш өскерилчел-даа, Васерий Осур — малчы кижиле, Билчала-даа будунуң дугаа тракториңиз ажиллап, бистиниң биле көрүрү чаргаш, барык-ла ону ажиң кодамыңиз девискээ-ринде далбай тыртып берди. Оң ол ажилды специалист-тер-даа, малчынар-даа маң-тап турдулар. Мынды хөм-чеглерин алгааныңиз түңгө-линде байдал түгээртээр чү-

кызымаан, тура-соруктуг чо-руун көргүзүп турар-дыр деп билди алза чогуур. Чогуун-на илчаргааш малдын чаш төлүн камгалан ап турарымыс багай эвес болуп турар. Оон ийай мал оолдап эгелээр мурунда самаңчылар айтырын өй-шанда шилчиреп алган бис. Мында ажиң кижилерини өскөрдүрүрүн, оларны хөйжү ко-данарга тургускан. Бо берге үеде Бай-Даг ортуңак шко-лазыңиз өөреникчилери ор-ганизастап, оларны самаңчы-ларын ажилыңга дулашты-рыган. Олар орта улуг хар-нысалгалыг чорун көрсө-көнөр. Өөреникчилер хөй хураганнарың өстүрүп, кам-галап бердилер.

Улуг хар чагган соонда коллективтин ажил-агымны зооветспециалистери черле багай эвес ажилдаан, олар боттарыңиз талазында то-даргай ажилдарын чоруткан. Шээр мал коданарыңиз бри-гадарыңиз кызымак ажил-ды демдегээр болуп тур-мен. Билэңиз бири бригада-да Алдан-кыс Агыын, ийги бригадала Нина Сады бол-гаш өскерилчел-даа ажилды эки башкарып билдири ол хү-нүңде көзүлү, оон түңгөлдө де эки чүдүлөр бар, чаш мал-га хорамча барык-ла чок бол-ган.

Специалистер дугайында чу-гаалаарга илди-дыр. Черле мычаш ээ-харысалгалыг ажилдаан, өске эш-өөрүнө үлгер-чөжөө көргүскен мал-чынар хөй бооп турар, ол дугайың чугаам эгезинде база айттым. Бо чылын коллек-тивтин ажил-агый будурдуге-зиниң төрүр 100 койдан-на 80-дей өрү хураганны камгалап алыр деп шилчирээңиз. Ил-чарга чылдан чычче эки көр-гүзүлгелер болуп илчирээңиз малчынар бисте бар. Эрткек чылдык бири кыштагында бе-зини бистиниң коллективтин ажил-агымывыстан чеди мал-чы республиканың мурактык хөйжүлүрүңиз саныңа кирген турган чүвө, Мандал Байыр республика иштинге чемпион атты чаалап алган. А Хайын

Малчынарны ажил-агымни дугайың чугаалап олура, оларны амырдал-чурттал-галыңиз байдалы, акша-шалыңизни денелди дээр чөжөктөй айттырларын Андрей Шогжалович база оон эртер-эңиз. Акаа хамаарыштыр ол мындык бодалдар илереткен: дыштыр хүнөр билбес, үр-гүлчү мал кадарын, хайгаар олар ажил-агымны ол талазы-биле көдүрө бээр, чамдыкта шуут-ла негэй бээр чылдык айттырларын конучт үңдүр. Орта удурамыс кижиле мен. Бо рыноктун берге үезинде малчынарның амыр-далыңизче, социал камгала-зымыс кичээгиле салбас болза хоржок. Мону бодам, бис эрткек кууң Кара-Хем район-да чык арктик кизүтө, картошка эккелдирис. Оон би-килограммыңиз өртө 16 рубль турду, ону боттарыңизке малчынарныңыз 8 рубльге саттыныс. Оон аңгыда бир тонна союна 4 рубль эккелди-ди, а калустаны үш тонна сардымыс. Союназыңиз база-ла бир килограмм дээр 8 рубль-ге сайгарып алдымыс. Ол-ла күзүн боттарыңизге ажаап

ХҮННҮҢ МЕДЭЭЛЕРИ

Бо хүнүңде соахотта төрүр хөй 9117. А оон иштиңиз 2287 хураган алдыңаң болуп турар. Илчарга амгы хүн-нерге чедир амдызында тө-рүр 100 койдан-на 80 хура-ган ап турар бис. Ам ап-тан оолдаар хөй салы 1892. Нияти хөй 72 кодан-да кыш-тагалар турар. Бо санаар мал-чыңиз кызы будуруңиз ажилга

«НОГААНАР» НИИТИЛЕЛИНДЕ

Республиканың «Ноганнар» нийтелиниң эгелегил хура-лы Кызылга өөредилге-кур-стар комбинатының залыңа эркен. Кызылда болгаш районнарың экология, турзм черлериниң, сарыг шажин талвэлери, башкылар, чогаал-чылар, эртемденер киришкен.

Амгы үеде бойдуо болгаш оран камгалалыңиз талазы-биле тургустуул келген чиде айтырларга хамаарыш-тыр аңыттылалар кижил-гүрү Ш. М. Суван кыска

ХӨГЛҮГБЕЙЛЕР, ТЫВЫНГЫРЛАР

Тес-Хем район чыгаргазыңиз хөрдөжүлөр, ие-чаш, өг-бүлө талазы-биле килдин хөдүлгө-бейлерин, тывыңгырларын конферти органдастап эр-тиркен. Агаа өг-бүлелериниң кижигүнери киржарин док-тааткан. Доктааларга, диве-нези, уругларга киржир. Бо улаады 5 өг-бүлө боттарыңиз талвэлери чылгаңа чоңа баралаткан.

Владимир биле Галина Со-варын өг-бүлелериниң конфер-тин көрүкчүлөр сонугурап көр-ген. Көргүскен номерлери утжа-штыңарыг, тывыңгыр, хөдүг, солун болган. Ол ийкеш илдик-тени боттарыңиз таарыш-кан, чараш, көрүшүг. Галина Чоодуева үш кызы, өгу-биле танышларга, чылгаңа чоң эки үнелелди берген. Жюри кижигү-нери бо өг-бүленин көр-гүскен конферти негелдегө дү-жүр турарын барымдаалаан, бири чери элээр деп са-наан. Ийги чери Шулуу-

МООЛЧЕ АБТГАНЫПКАН

Тыва Республиканың Ча-зыннн Даргазының ораалак-чызы Б. С. Шырап дүүн Моодун найсылалы Улаң. Батор хоорайга чорунган. Ол аңа баргаш, кызыгар айтырларын талвэл-биле россияжи-моол холушка ко-миссияның пленарыг хура-лыңа киржир.

Ук пленарыг хурал апрель 14-тен 29-ка чедир уламчылар. Аңа Москвадан келген тускай комиссиядан агыла. Моол-биле кызыгар-

ХЫНАЛДААРНЫ ЧОРУТКАН

Эрткек недела Россия Че-деризияны болгаш Тыва Республиканың президентле-рини чарлактарыңиз, ай-тышкыныңиз че-Черлер-де илчар күөттүңиз турарыңиз талазы-биле хыналада чыл кымыллар чар-латтыңаң турган. ТР Ча-зыннн кижигүнери бо комитеттер даргадары рес-публиканың барыңы шуну ре-вондарыңиз үнүшкүнерини кылдып ук документтерини күөссөдизиниң кичарар чорут-кучлары-биле таныжылган чоруткучтар Оон-биле че-релештир Россияның болгаш Тываның референдумнарыңиз болоткел ажилдыңа ха-маарышчы органдастыг ай-тымылга база чоруттуңаң. Чамдык районнарыңиз чурт-

УДУР МЕН

Олар чурталгаңиз ке-дизин болаштар, чүте хү-нүң боддарлар. А бистиниң өзүп олуруп салгалымыс дугайында чүн бодуп турар бис? Олар рынок харылаа-ларыңиз берге үезинде кичи-рылалар? Бо айтырты улуг үлүстү база дүвүңдир тур-ла болгаш. Кайгамчык чараш агаар-бойдуусту, казыма байлаларыңиз, аржаан-суглар-дыг, ан-меринг черилэсти ы-нок харылааларыңиз бо берге үезинде даштыкы чур-тап дыка сонугурап кээр, экономикага кады ажилда-аңыңыңиз, салдыг-саарыгыг, дугуруктулганы кылдып-да ту-чалал-дыр. Бир талазында экономикага экинчикинээр түрүп болуп-ла йиһан. Ийа талазында, бир эвес чери хуу өнүк кылдыр бадылап

ШЫН

Тыва Республиканың Чазыңиз Даргазының ораалак-чызы Б. С. Шырап дүүн Моодун найсылалы Улаң. Батор хоорайга чорунган. Ол аңа баргаш, кызыгар айтырларын талвэл-биле россияжи-моол холушка ко-миссияның пленарыг хура-лыңа киржир.

Ук пленарыг хурал апрель 14-тен 29-ка чедир уламчылар. Аңа Москвадан келген тускай комиссиядан агыла. Моол-биле кызыгар-

УДУР МЕН

Олар чурталгаңиз ке-дизин болаштар, чүте хү-нүң боддарлар. А бистиниң өзүп олуруп салгалымыс дугайында чүн бодуп турар бис? Олар рынок харылаа-ларыңиз берге үезинде кичи-рылалар? Бо айтырты улуг үлүстү база дүвүңдир тур-ла болгаш. Кайгамчык чараш агаар-бойдуусту, казыма байлаларыңиз, аржаан-суглар-дыг, ан-меринг черилэсти ы-нок харылааларыңиз бо берге үезинде даштыкы чур-тап дыка сонугурап кээр, экономикага кады ажилда-аңыңыңиз, салдыг-саарыгыг, дугуруктулганы кылдып-да ту-чалал-дыр. Бир талазында экономикага экинчикинээр түрүп болуп-ла йиһан. Ийа талазында, бир эвес чери хуу өнүк кылдыр бадылап

ШЫН

Тыва Республиканың Чазыңиз Даргазының ораалак-чызы Б. С. Шырап дүүн Моодун найсылалы Улаң. Батор хоорайга чорунган. Ол аңа баргаш, кызыгар айтырларын талвэл-биле россияжи-моол холушка ко-миссияның пленарыг хура-лыңа киржир.

Ук пленарыг хурал апрель 14-тен 29-ка чедир уламчылар. Аңа Москвадан келген тускай комиссиядан агыла. Моол-биле кызыгар-

Ф. СП-1

Министерство связи СССР «Союзпечать»

«Шын» на газету (индекс издания)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Кварт. руб. коп. Количество Комплетов

«Шын» (индекс издания)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Кварт. руб. коп. Количество Комплетов

«Шын» (индекс издания)

Хураа САЛЧАК.

Тыва Республиканың Бюджеттен дашкаар республика фондузун тургузарының болгаш ажыглаарының дугайында дүрүм

1. Нини чүдүлдер
1. Тыва Республиканың Бюджеттен дашкаар республика фондузун республиканың бюджеттеринге, албан черлеринге база организацияларынга сак-хоо дузазын көргүзүр-биле тургузар.

Баштыр орулга планын күүсөдирин хандырар хемчеглер көрдүгүндө оларга тур када сак-хоо дузазын көргүзүр; тус чериниң чиг эт курамын болжаарында кыдыр болгаш чоюну хережел бараннардын бугурун биче бугурулусларын хажуударына, бир эвес олар бюджеттен дашкаар фондузун тургузарына киржир болза; чоюнуң өзөш хандырылгалыг кезээниң сонал камгалалына.

Өртке удур ажылдарның шалыпчы айы БАШТАЙГЫ ХӨДЕЛИИШКИНЕРНИҢ АЧЫЗЫ

Ажы-агыларга болгаш хамаатыларга өрт өзөш эвес когаралар чедир турар. Ону болдурус талазы-биле чон ортузунга тайылбыр ажыла суугу, сеткүүдере бола үгүлел турары билдинер болгай. Бо улзада херек кырылган айыма-халеп болган таваарында, ону канчаар өжүрер база баштайгы элчегде кандыг хөдөлүшкүннер кылза чогуурула деп чүгүлел доктлар болгалар.

Эл-не баштайгы элчегде өрт болган черде кижилерин бар-чорго тодаралар, олардын амы-тынын камгалар хемчеглер алынар болгаш халал дугайында медээни даяр эт хережеринче алыналар ужурулар. Даразында чогуурада бугурун өрт өжүрер болуу хережелерин алынар, өрттү өжүрериниң болгаш эт-хережигин оттан камгалар кылдырынын хемчеглери алынар.

ШОЛАЛАТКАНЫМ

Бичи тургаш, үш катап шала ат алга-герим бар. Оон кыска төртүзү мындагы чүвө. Бир-ле катап эжим-биле башкы ар кан турган, азы-базы хонн кадары чораша биле. Кыштынга азыраадыр арыг кыдымга чоруваста, хөй аж-хоблар көстүп келди. Шөк-Арыг алаанда аалдың оон чүвө. Хойну ак тоңуң, хозуң курлуг, ак хураган кежи бөрүтү ол аалдың уруу кадарың билер биз.

МОСКВА, апрель 12. (РОСИА-СЧТА-ның көрр.)

ОБКК (онза байдал талазы-биле күрүө комитети) талазы-биле суд чоруду апрель 14-те Москвага ажиттынар. Ол тодарыг тарыхтарын бетинде хөй-хөй айтырларын тыялдырар.

Бичиң түнүсөла үндүреринге юридиктер эртемгерин доктору, профессор Валерий Савицкийнин тайлымы үндөдүн болган. Оон болза турары-биле, суд чорудуунун үндөдүн болган.

Эрес-каптагы, авантыр, со-рудукту күштүгүндү эзырде бо-ла дөмейлэй бээр бис. Оран-тандынын бо чоргарга кужу шүүрүлдүк, сүрүлү күштүгү-биле өскөрдөн ылгалды.

Чайың аалдарымыс Ажык-Бажы деп хайлаанга чүвө. Чайлагга аалдар-ла көвөй. Бир катап авам: «Куду аалме барыш кел, огулу. Кызылда башкы суг шөлдөлүп көрү дөндүр. Шагаан-Арыгда чедип келгендер-дир. Шынаада ачаң суглар-биле кады чедип кээрлер боор. Ол аалдың удузу бар-дыр бе, көргөш кел-дөөш, мени чорудууңа. Халың бар чорумда, теижигер артындай ийи уруг үнө халың келеш, мээң орумдүй турутулар.»

Савелий САРЫГ, Каз-Хем кожууну.

СУД ДААРТА ЭГЕЛЭЭР

Үсүндө элээн хөй принципалдыг айтырлар тургустуар. Бир-ле дугайында — «Судтарын тураларын хөдөлүшкүннереде кем-херек үлгүлешкенин сөзүм бар бээр» деп айтыр тургустунар.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

КАДЫКШЫЛ ХҮНҮНГЕ

Дизе делегейиң Кадыкшыл организацияныын сан-мелдериң азыраа алгыра, Чер бөрүлөдүзүңе чыгыш чыл дүргүзүндө 3 млн 500 миң кижэ зарыг-аржиктан эвес, а ху-чүмүшкүндө болгаш оварлар чок чоруктан, овал-одалтан алуң турар.

Шынап-ла, өрткөң үс элүр эвес, чүү деп чүү дээрли аан, амдылар нарин, берге амдылар, оруктар, ажил өртөр шыналдылар.

Шынап-ла, өрткөң үс элүр эвес, чүү деп чүү дээрли аан, амдылар нарин, берге амдылар, оруктар, ажил өртөр шыналдылар.

Шынап-ла, өрткөң үс элүр эвес, чүү деп чүү дээрли аан, амдылар нарин, берге амдылар, оруктар, ажил өртөр шыналдылар.

Шынап-ла, өрткөң үс элүр эвес, чүү деп чүү дээрли аан, амдылар нарин, берге амдылар, оруктар, ажил өртөр шыналдылар.

Шынап-ла, өрткөң үс элүр эвес, чүү деп чүү дээрли аан, амдылар нарин, берге амдылар, оруктар, ажил өртөр шыналдылар.

ЭРНИ РАЙОНА ЭРТӨН БОЛГАЙ АЙМА-ХАЛАПТАН КАМГАЛА ОТРАДНЫН ИНЖЕНЕРИ

Эрн Район эртен болгай айма-халаптан камгала отрядны инженер.

Эрн Район эртен болгай айма-халаптан камгала отрядны инженер.

Эрн Район эртен болгай айма-халаптан камгала отрядны инженер.

Эрн Район эртен болгай айма-халаптан камгала отрядны инженер.

Эрн Район эртен болгай айма-халаптан камгала отрядны инженер.

Эрн Район эртен болгай айма-халаптан камгала отрядны инженер.

ХОСТУГ ХҮРЕШТИҢ ХООЧУНУ

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

Хөстүгү хурешке тыва мөгелерни даштыкма алдарыг-кыз бир дугар кижэ — Кадыр Бийделин допчу надырын өкөмөтү үч-чегге элчеге бөрүлөдөн ылгалды чүвөсү чөй.

